



VALTER HUGO MAE ■ PORTUGALSKI PISAC PREDSTAVIO SVOJ NOVI ROMAN

Pisati nakon Pessoae znači slijediti jedan od njegovih putova

PULA ► Koliko je zanimljiva suvremena portugalska književnost i što zapravo znači saudade, a što fado, raspravio je Vojo Šiljak na jučerašnjem »Doručku s autorom« gdje mu je gost bio ugledni portugalski književnik koji se bavi slikarstvom i pjevanjem Valter Hugo Mae. On je autor sedam knjiga poezije i četiri romana, a jedan od njih – »Stroj za pravljenje Španjolaca«, za-vršni dio tetralogije – predstavljen je publici u Puli večer ranije. Šiljku je u prevođenju s portugalskog pomagala Tanja Tarbuk, vrsna poznavateljica tog jezika i kulture.

Kada se govori o portugalskoj književnosti vjerojatno prvo ime koje svima padne

na pamet je Fernando Pessoa, a Mae nije pokušao umanjiti njegov utjecaj konstatiravši da »pisati nakon Pessoae znači slijediti jedan od njegovih putova«. Kao ključnu godinu za novu portugalsku poeziju navodi 1961. kada izlazi zbirka petorice autora koji raskidaju sa starim pjesništvom, dok se proza mijenja nakon »Revolucije karanfila« 1974.

Odgovarajući na Šiljkovo pitanje kako će se pjesnici osjećati kada uđemo u Europu, kazao je da se pjesnici tamo osjećaju prevarenima i poručio: »Kada uđete u EU nemojte potrošiti sav novac na gradnju cesta, nemojte prestati proizvoditi i

nemojte misliti da će vas turizam spasiti«.

U Šali je kazao i da se danas u Portugalu čitaju knjige o vampirima, no onda je dodao da se čitaju i strani autori, primjerice Murakami, te da Portugalci jako vole čitati i svoje pisce kojima dobro znaju imena, što je potvrdila i Tarbuk koja je u Portugalu živjela deset godina. Mae (pravim imenom Valter Hugo Lemos) pak, živi od svojih knjiga jer je vrlo popularan u domovini.

Jedan od pojmova koji se vezuju za Portugal je i saudade, osjećaj koji Portugalci nose sa sobom, to je čežnja povezana s tugom i sjetom te predstavlja – kako je pisac rekao – »nacionalni sveprisutni



Tanja Tarbuk, Valter Hugo Mae i Vojo Šiljak

osjećaj u Portugalu«. On se može osjećati, primjerice, prema ljudima koji su udaljeni, prema budućnosti, no može biti i osjećaj u kojem se nešto slavi, ugodno prisjećanje, pohvala onome

što smo proživjeli. Spomenuo je i osjećaj nacionalnog identiteta u njegovoj zemlji koji se zove »portugalidade« ili kako je to Tarbuk pokušala prevesti – »portugalnost«.

M. RADIĆ